

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobce: Y. A.
státní příslušnost X
t. č. pobytem X

zastoupen Mgr. Martina Šamlotová, advokátka
sídlem Milady Horákové 13, 602 00 Brno
proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2024, č. j. OAM-1097/ZA-ZA12-VL14 - 2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včasnou žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) brojil žalobce proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul informace sdělené žalobcem v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu jsou problémy související s jeho kurdským původem.
3. Žalobce v údajích k žádosti a při pohovoru dne 16. 8. 2023 sdělil, že se narodil dne 15. 2. 2007 ve městě Gaziantep v Turecké republice. Žalobce je státním příslušníkem Turecké republiky (dále též Turecko), hlásí se ke kurdské národnosti a podle něj je schopen se dorozumět v tureckém a kurdském jazyce. Vyznává islám a nemá žádné politické přesvědčení. Ke svému rodinnému stavu uvedl, že je svobodný a děti nemá. Jako poslední místo bydliště ve vlasti žalobce uvedl město Gaziantep u rodičů. Ve své vlasti byl naposledy dne 6. 8. 2023, kdy nastoupil v Istanbulu do nákladního vozu a vystoupil až tady. Žalobce doplnil, že v Istanbulu se zdržoval jeden den před svým odjezdem, poté jel dle něj non-stop v kamionu 2 dny. Do ČR pak dle svého vyjádření vstoupil dne 9. 8. 2023 ilegálně schovaný v nákladním voze. Ke svému cestovnímu dokladu uvedl, že ho nemá. Předchozí pobyty ani víza ve státech Evropské unie neměl a nežádal v minulosti o udělení mezinárodní ochrany. Ke svému zdravotnímu stavu žalobce konstatoval, že je zcela zdrav a nemá žádné zvláštní zdravotní potřeby.
4. V pohovoru, který byl veden za přítomnosti jeho zástupkyně a jeho bratra (opatrovníka), žalobce uvedl, že má základní školu a že doposud nikdy nepracoval. Ve vlasti má rodiče a celkem čtyři sourozence. Žalobce uvedl, že je problém si jako Kurd najít práci. Žalobce uvedl, že chtěl být zaměstnán ve firmě na šití pantoflí, ale údajně mu řekli, že je moc mladý a že je Kurd, takže mu práci nedali. Žalobce byl slovně napadán od Turků pro svůj kurdský původ. Dotyčný konkretizoval, že měl na sobě tričko se znakem svobody, tedy se vztyčenými dvěma prsty do „V“, a kolemjdoucí mu za to nadávali. Žalobce připustil, že legálně lze v Turecku pracovat až od 18 let. V případě návratu do vlasti zkonstatoval, že jeho situace by byla nedobrá, dle něj by to někdy mohlo skončit třeba smrtí. Turci nemají rádi Kurdy, a třeba by se někdy mohl dostat do nějaké konfliktní situace, při níž by ho zabili. Prezident se o Turecko nestará dobře.
5. Žalovaný shromáždil pro posouzení věci podklady, zejm. vycházel z Informace OAMP - Turecko, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav srpen 2023, ze dne 4. srpna 2023 (dále též Informace OAMP) a Informace MZV ČR č. j. 131150-6-6/2023-MZV/LPTP ze dne 16. ledna 2024 (dále též Informace MZV ČR).
6. Žalovaný posoudil azylový příběh žalobce z hlediska důvodů pro udělení azylu a neshledal, že by splňoval podmínky ve smyslu § 12 písm. a) či b) zákona o azylu. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit závěr, že by byl ve vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a

svobod. Žalobce nikdy nebyl členem politické strany ani politicky aktivní a v tomto směru nikdy neměl problémy s tureckými státními orgány.

7. Ve vztahu k důvodům dle § 12 písm. b) zákona o azylu pak žalovaný uvedl, že po provedeném správním řízení nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žalobce jako důvod svého odchodu z vlasti uvedl, že Kurdové jsou v Turecku odmítáni z důvodu své rasy. Žalovaný si stran situace Kurdů v Turecku obstaral aktuální a objektivní informace. Obsáhle citoval z Informace MZV ČR č. j. 131150-6/2023-MZV/LPTP ze dne 16. ledna 2024. S ohledem na výše uvedené žalovaný shledal, že Kurdové v Turecku, kteří tam aktuálně tvoří až cca 20 % obyvatelstva, nejsou pronásledováni pro svoji národnost. Kurdové se mohou pohybovat svobodně po území Turecka, také tak často činí, aniž by jim v tom kdokoliv bránil, naopak za účelem zaměstnání se často stěhují do velkých tureckých měst, kde tvoří významnou část populace. Např. Istanbul je považován za „největší kurdské město“. Z kurdské populace pak pochází i významné turecké osobnosti z politiky i kultury, včetně vrcholných politiků napříč stranami, včetně bývalých prezidentů Ismeta Inonu a Turguta Ozala anebo premiéra Bülenta Ecevita, předsedy nejsilnější opoziční Republikánské strany (CHP) a dokonce prezidentského kandidáta pro již proběhnuvší volby v roce 2023 Kemala Kilicdaroglu.
8. Žalovaný uzavřel, že samotná kurdská národnost rozhodně není v Turecku důvodem pronásledování či dokonce ohrožení základních lidských práv. V této souvislosti žalovaný rovněž odkázal např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2023, č. j. 10 Azs 246/2022-37. Žalobce evidentně nepatří k rizikovým skupinám či problémovým kurdským občanům. Kurdové v Turecku nejsou bez dalšího pronásledováni či dokonce ohroženi na základních lidských právech pro svoji národnost. Problémy žalobce, kterým musel dle svých slov ve své vlasti čelit, rozhodně nelze podřadit pod pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný doplnil, že sám žalobce potvrdil, že legálně lze v Turecku zaměstnat osobu až od 18 let, což však není jeho případ.
9. Ohledně humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu a doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu pak žalovaný uzavřel, že žalobce zákonné podmínky pro jejich udělení nesplňuje. Ve správním řízení totiž nebyly zjištěny žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením či vykonáním trestu smrti či nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalobcem tvrzené obavy spolu s dalšími aspekty jeho azylového příběhu nedosahují mimořádné úrovně ponížení a pokoření tak, aby na tyto bylo možné vztáhnout čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (EÚLP). Intenzity vážné újmy dle 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu nedosahují ekonomické problémy ani ne zcela ideální postavení příslušníků kurdského etnika žijícího v Turecku. Na základě podkladů o bezpečnostní situaci v Turecku pak žalovaný vyloučil, že by na území Turecka v současné době probíhal ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Současně ani případné vycestování žalobce z ČR není v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
10. Poněvadž okolnosti azylového příběhu žalobce přiznání mezinárodní ochrany neodůvodňují, žalovaný žalobci mezinárodní ochranu neudělil.

III. Žaloba

11. Žalobce zdůraznil, že dne 9. 8. 2023 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Uprchl z Turecka jakožto nezletilý společně se svým dospělým bratrem M. A., a ani k datu podání žaloby ještě stále nedosáhl zletilosti. Žalobce i jeho bratr jsou Kurdi. Bratr žalobce z Turecka uprchl, neboť namítal, že byl diskriminován z důvodu své kurdské příslušnosti při hledání zaměstnání.
12. Žalovaný v případě žalobce vycházel ze dvou velmi obecných zpráv, které se nezaměřují podrobně na kurdské etnikum žijící v Turecku a stav ohledně dodržování jejich lidských práv, a to zejm. Informaci MZV ČR ze dne 16. 1. 2024. Se zprávou téměř totožného textu se již vypořádal Krajský soud v Praze ve svém rozsudku z 14. 6. 2023, č. j. 40 Az 5/2023-20, kde ji označil za nedostatečný zdroj informací.
13. Pokud žalovaný uvádí, že Kurdové nejsou pronásledováni, neboť se mohou svobodně pohybovat po území Turecka, pak jde o nesprávné pochopení pojmu diskriminace, která je projevem nerovnosti v právech mezi různými skupinami žijícími ve stejném státním útvaru. Skutečnost, že se žalobce může svobodně pohybovat po Turecku, neznamená, že není diskriminován. Vzhledem k tomu že zprávy zajištěné žalovaným nezodpovídají otázku jsou či nikoliv Kurdi žijící v Turecku diskriminováni ve svých právech, nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
14. Žalovaný byl povinen shromáždit takové zprávy, které by se výslovně zaměřili na kurdskou menšinu žijící v Turecku a jejich přístupu ke vzdělání, na trh práce, k orgánům veřejné moci, svobodu se veřejně projevovat ve své mateřské řeči, veřejně prezentovat svoji sounáležitost ke kurdské menšině. Vzhledem k tomu, že zprávy o zemi původu shromážděné ve správním spisu nezodpovídají otázku, zda jsou Kurdi žijící v Turecku diskriminováni ve svých právech, žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
15. Přístup žalovaného měl také být o to citlivější, když je žalobce nezletilou osobou. Ostatně zájem dítěte, resp. jakým způsobem žalovaný zájem dítěte v případě žalobce posuzoval, v napadeném rozhodnutí absentuje.
16. Žalobce na základě výše uvedených důvodů považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a navrhuje ho zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení, jakož i přiznání náhrady nákladů řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

17. Ve svém vyjádření ze dne 11. 12. 2023 žalovaný uvedl, že s žalobními námitkami nesouhlasí. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti, které žalobce uvedl, a shromáždil k nim adekvátní a aktuální informace o situaci v Turecku. Dále vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům pro vydání rozhodnutí a má za to, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem případu a je patřičným způsobem odůvodněno. V podrobnostech odkázal na obsah správního spisu a napadeného rozhodnutí.
18. K námitce žalobce, že žalovaný neshromáždil žádnou zprávu, která by se zabývala přístupem Kurdů žijících v Turecku k orgánům veřejné moci, tedy zda jejich služby jsou poskytovány Kurdům a Turkům rovným způsobem, odkázal na Informaci MZV ČR č.

j. 131150-6/2023-MZV/LPTP ze dne 16. ledna 2024. Jelikož se žalobní námitky nezakládají na azylovém příběhu žalobce, žalovaný krajskému soudu navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost.

19. V **replíce** ze dne 7. 10. 2024 žalobce polemizoval s tvrzeními žalovaného vycházejícími z citované Informace MZV ze dne 16. 1. 2024. Žalobce namítá, že byť Ústava Turecké republiky zaručuje rovnost práv a zákaz diskriminace, není toto právo uskutečňováno ve vztahu ke kurdským obyvatelům žijícím v Turecku, resp. té části kurdských obyvatel, která se jako kurdská identifikuje. Zodpovězení otázky, zda je kurdská menšina v Turecku diskriminovaná či nikoliv, citované zprávy o zemi původu nedávají. Žalobce má za to, že výše citovaná zpráva neuvádí žádné informace o tom, zda Kurdi žijící v Turecku (ti, kteří si zvolili kurdskou sebeidentifikaci) mají rovný přístup na trh práce, ke vzdělání a zda je k nim na úřadech přistupováno rovným způsobem, zda mohou svobodně užívat kurdský jazyk.

V. Posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu (ve znění účinném do 30. 6. 2023).
21. Soud ve věci rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
22. Ze **správního spisu** žalovaného vyplývá, že na základě usnesení Okresního soudu Brno-venkov ze dne 10. 8. 2023, č.j. 45 Nc 5003/2023-11 bylo nařízeno předběžné opatření, jímž byl žalobce svěřen (předán) do péče svého bratra M. A., nar. X. Následně bylo svěření prodlouženo do dne 10. 2. 2024 a následně do 10. 5. 2024 a poté opětovně do 10. 8. 2024. Žalovaný do spisu založil jednak Informaci OAMP (Turecko) Bezpečnostní a politická situace v zemi (srpen 2023). Dále žalovaný vyžádal od Ministerstva zahraničních věcí doplnění této informace ohledně situace v Turecku týkající se trhu práce (hledání zaměstnání, rekvalifikace), postavení Kurdů na trhu práce a počtu tureckých občanů žijících v Istanbulu, jakož i praxe vydávání úředních dokladů totožnosti kurdským obyvatelům. Jde o Informaci MZV ze dne 16. 1. 2024 (Turečtí občané kurdského původu). Podle této zprávy k diskriminaci Kurdů může docházet v soukromém sektoru ze strany nacionalisticky orientovaných zaměstnavatelů nebo nadřízených, přičemž neexistuje účinná antidiskriminační legislativa. Osoby s částečně či zcela kurdským původem jsou však zastoupeny v politice i mezi podnikateli a úředníky. Kurdská migrace do velkých měst za prací pokračuje. Žalobce se na výzvu nedostavil k seznámení se s podklady pro rozhodnutí. Napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 2. 7. 2024.
23. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Při posuzování věci soud přihlédl rovněž k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
24. Žaloba **není důvodná**.

25. Na úvod krajský soud uvádí, že žalobce tvrdí nezákonnost napadeného rozhodnutí, přičemž mu vytýká i nedostatečné zjištění skutkového stavu věci, zejm. situace dodržování základních práv Kurdů v Turecku. Žalobce rozporoval shromážděné zprávy o zemi původu, a to zejm. Informaci MZV ČR ze dne 16. 1. 2024 s poukazem na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 14. 6. 2023, č. j. 40 Az 5/2023- 20.
26. K této námitce krajský soud uvádí následující. Citovaný rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 14. 6. 2023, č. j. 40 Az 5/2023- 20 se týkal případu tureckého státního příslušníka kurdské národnosti, který ve svém azylovém příběhu mj. vypověděl, že do Turecka se vrátit nechtěl, neboť před odjezdem ze země na něj zaútočily tři osoby proto, že mluvil kurdsky. Jednalo se přitom o příslušníky policie. Následně byl na veřejnosti těmito osobami zbit. Krajský soud dodává, že kasační stížnost žalovaného proti citovanému rozsudku byla odmítnuta Nejvyšším správním soudem jako nepřijatelná s tím, že v bodě 11 citovaného usnesení ze dne 27. 9. 2023, č. j. 10 Azs 204/2023 – 27 NSS uvádí, že *„Ve správním spise jsou založeny pouze informace, které se týkají obecně situace v Turecku a stejně tak obecně i postavení Kurdů ve společnosti. Informace o Kurdech ale neberou v potaz azylový příběh žalobce, který vypověděl, že v zemi původu měl problémy, a to dokonce s policií, neboť je Kurd. Pokud stěžovatel uvádí, že žalobce měl možnost se obrátit na státní orgány, NSS konstatuje, že žalovaný nemohl rezignovat na zjištění skutečností týkajících se bezpečnosti Kurdů v Turecku a jejich reálné možnosti domoci se ochrany. Bezpečnostní situaci v Turecku stěžovatel posuzoval pouze obecně bez zohlednění specifického postavení Kurdů v turecké společnosti.“*
27. Dále je třeba podotknout, že právní názor Krajského soudu v Praze se týkal hodnocení jiných zpráv o zemi původu než těch, které měl žalovaný k dispozici v předmětné věci. Skutkový příběh žalobce v této věci je navíc odlišný, neboť on v zemi původu žádné problémy s policií neměl, pouze tvrdil, že Kurdové jsou v Turecku diskriminováni, a že by nemohl najít zaměstnání. Samotné problémy žalobce plynoucí z jeho kurdské národnosti lze shrnout tak, že byl slovně napadán od Turků a má za to, že nebude mít možnost získat zaměstnání, avšak doposud žádné zaměstnání neměl. Údajné odmítnutí žalobce v továrně na šití pantoflí, a to nejspíše zejm. z důvodu jeho věku a také jeho kurdské příslušnosti, je jednotlivou a pravděpodobně první zkušeností žalobce při hledání zaměstnání, takže z ní nelze dovozovat obecný závěr, že by si žalobce v Turecku nemohl najít práci. Podle názoru krajského soudu je při zohlednění skutečnosti, že nebyl plnoletý (odešel z vlasti v srpnu 2023, kdy mu bylo teprve šestnáct a půl roku), taková zkušenost pochopitelná a nelze z ní dovozovat nic zásadního o možnostech Kurdů na tureckém trhu práce. O těch se žalovaný zmiňuje spíše obecně, když uvádí, že se Kurdové stěhují za prací do větších měst, což je třeba propojit s dalšími informacemi plynoucími z Informace MZV ze dne 16. 1. 2024, která dostatečně srozumitelně vysvětluje socio-ekonomické faktory, které lze považovat za příčiny tohoto jevu. Okolnosti uváděné žalobcem neimplikují nutnost dalšího zjišťování rozhodných skutečností.
28. V dalším žalobním bodě žalobce zdůraznil, že žalovaný nevyvrátil jeho tvrzení o diskriminaci Kurdů a redukuje problém diskriminace pouze na pronásledování Kurdů, tedy omezení jejich svobody pohybu. Krajský soud k tomu uvádí, že faktickou diskriminaci Kurdů v určitých oblastech fungování společenského života zcela nepochybně nelze vyloučit a nečiní tak ani zprávy o zemi původu založené ve správním spisu. Je třeba odlišovat státem tolerovanou či dokonce řízenou diskriminaci Kurdů stran přístupu k určitým právům, statkům či službám, a diskriminaci

v soukromoprávních vztazích ohledně možnosti získání konkrétních druhů zaměstnání či sociálních výhod, příp. problémy v sociální komunikaci (tzv. ústrky, posměšky atd.). V tomto ohledu zprávy o zemi původu hovoří jasně o tom, že nelze fakticky vyloučit určité sociální ústrky mezi tureckým a kurdským etnikem, nicméně na druhé straně nelze prokázat státem řízenou diskriminaci Kurdů v přístupu k veřejným funkcím či službám. Žalobce se snaží redukovat argumentaci žalovaného pouze na svobodu pohybu, což neodpovídá zcela obsahu napadeného rozhodnutí.

29. Krajský soud k tomu podotýká, že otázkou postavení a poměrů příslušníků kurdské menšiny v Turecku se ve své judikatuře opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Ten sice připustil, že Kurdové žijící na území Turecka prokazatelně čelí významným nesnázím, tyto nicméně samy o sobě bez přistoupení dalších azylově relevantních skutečností nedosahují vysoké intenzity pronásledování dle § 12 ani nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Nelze tak tvrdit, že by každý Kurd čelil po návratu do Turecka pronásledování (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2023, č. j. 10 Azs 246/2022-37, ze dne 2. 3. 2023, č. j. 1 Azs 256/2022-29, ze dne 23. 3. 2023, č. j. 1 Azs 281/2022-59, ze dne 17. 8. 2023, č. j. 6 Azs 271/2022-32, či ze dne 30. 8. 2023, č. j. 1 Azs 129/2023-29). Azylově relevantní mohou být dle ustálené judikatury správních soudů typicky až opodstatněné obavy z pronásledování a vážné újmy politicky aktivních členů kurdské menšiny či účastníků pokusu o převrat z roku 2016 (k problematice politicky aktivních Kurdů srov. zejména rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2020, č. j. 10 Azs 278/2019-57, či ze dne 27. 10. 2020, č. j. 10 Azs 235/2020-35; k postavení politicky neaktivních Kurdů pak viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2022, č. j. 2 Azs 48/2022-35, ze dne 16. 2. 2023, č. j. 7 Azs 314/2022-33, či recentní usnesení ze dne 20. 6. 2024, č. j. 1 Azs 53/2024-31). Na uvedeném judikатурním proudu nic nemění ani výše citované usnesení NSS ze dne 27. 9. 2023, č. j. 10 Azs 204/2023 – 27.
30. Žalobce nelze považovat za osobu s tzv. specifickými potřebami (takové se v řízení neprokázaly) a ani jinak není nijak znevýhodněn oproti ostatním Kurdům téhož věku a vzdělání. Politicky aktivním odpůrcem režimu nebyl, jakkoliv jeho názory projevené ve správním řízení svědčí o tom, že rozhodně není příznivcem prezidenta Erdogana. To však nestačí na udělení žádné z forem mezinárodní ochrany. Pokud žalobce namítl, že žalovaného přístup měl být citlivější, když je žalobce nezletilou osobou, a že v napadeném rozhodnutí nezdůvodnil, jakým způsobem posuzoval zájem dítěte, neshledal krajský soud ani tuto námitku jako důvodnou. Podle čl. 23 Směrnice o přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (tzv. přijímací směrnice) platí, že „*Při provádění ustanovení této směrnice týkajících se nezletilých osob se členské státy řídí v první řadě nejlepším zájmem dítěte. Členské státy zajistí nezletilým osobám životní úroveň, jež je přiměřená jejich fyzickému, duševnímu, duchovnímu, morálnímu a sociálnímu rozvoji. Při posuzování nejlepšího zájmu dítěte členské státy náležitě přihlížejí zejména k následujícím faktorům: a) možnostem opětovného sloučení rodiny; b) blahu a sociálnímu rozvoji nezletilé osoby, kdy se přihlíží zejména k jejímu původnímu prostředí; c) otázkám bezpečnosti a ochrany, zejména pokud existuje riziko, že je nezletilá osoba obětí obchodování s lidmi; d) názorům nezletilé osoby úměrně jejímu věku a zralosti.*“ V čl. 24 odst. 5 přijímací směrnice je pak zohledněn princip slučování rodin, kdy sourozenci mají pokud možno zůstat spolu, přičemž se přihlíží k nejlepšímu zájmu dotyčné nezletilé osoby, a zejména k jejímu věku a stupni zralosti. Změny místa pobytu nezletilých osob bez doprovodu musí být omezeny na minimum. Další záruky pro nezletilé žadatele obsahuje také Směrnice

Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU (tzv. procedurální směrnice), a to zejm. pro nezletilé osoby bez doprovodu (čl. 25).

31. Krajský soud má za to, že zájem dítěte byl v souladu s přijímací směrnici i procedurální směrnici v řízení o udělení mezinárodní ochrany zohledněn. Žalobce byl ve správním řízení zastoupen právním profesionálem, přičemž civilní soud rozhodl o ustanovení jeho bratra opatrovníkem a předání žalobce do jeho péče. Krajský soud v tomto postupu českých orgánů veřejné moci nevidí žádné pochybení, naopak jde o uskutečnění požadavků přijímací směrnice (čl. 23 a 24). Důležité je, zda žalobce prakticky záruky pro nezletilé žadatele o udělení mezinárodní ochrany respektuje, a nikoliv to, zda v napadeném rozhodnutí formální zdůvodní, jakým způsobem je v řízení realizoval. Samotná kvalifikační směrnice neobsahuje pokyn pro odlišné posouzení podmínek pro udělení mezinárodní ochrany v případě, že se jedná o nezletilého žadatele. Teprve pro ty nezletilé žadatele, kterým je přiznána mezinárodní ochrana, stanoví kvalifikační směrnice speciální pravidla pro nezletilé osoby bez doprovodu a nezletilé se specifickými potřebami. K zájmu dítěte má sice obecně správní orgán v souladu s čl. 3 Úmluvy o právech dítěte přihlížet, ale na základě jeho zohlednění nelze nahradit chybějící podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.
32. Jelikož žalobce nijak blíže nezdůvodnil, v jakých ohledech s ním měl žalovaný jako s nezletilým zacházet jinak, krajský soud neshledal žádné porušení pravidel zacházení s nezletilým žadatelem o mezinárodní ochranu. Krajský soud souhrnně uvádí, že žalovaným nashromážděné podklady a zjištěný skutkový stav považuje s ohledem na okolnosti posuzované věci za zcela dostatečné, neboť svou kvantitou i kvalitou umožňují příběh žalobce posoudit spolehlivě v celém jeho rozsahu.

VI. Závěr a náklady řízení

33. S ohledem na shora uvedené důvody rozhodl krajský soud o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
34. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Žalovanému potom v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, resp. ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce